

Opvolging aanbevelingen (peilmoment augustus 2017)

Opgave Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM)

Instandhouding hoofdvaarwegennet (14 oktober 2015)

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de minister van IenM</p> <p>Wij bevelen de minister van IenM aan om maatregelen te treffen om de door ons geconstateerde extra budgetbehoefte voor de instandhouding van het hoofdvaarwegennet van €0,4 miljard tot en met 2020 te dekken. Ook bevelen we de minister van IenM aan om maatregelen te treffen voor de door ons geconstateerde risico's voor de toereikendheid van het instandhoudingsbudget voor het hoofdvaarwegennet tot en met 2020 en daarna.</p>	<p>De minister doet geen toezegging op deze aanbeveling. In antwoord op onze aanbeveling om maatregelen te treffen waarmee de extra budgetbehoefte wordt afgedekt, wijst de minister nogmaals op haar filosofie dat, hoewel er voldoende budget moet zijn voor instandhouding van de vaarwegen, niet alle risico's op voorhand kunnen en hoeven te worden afgedekt. De huidige spanning is wat haar betreft aanvaardbaar.</p> <p>Over de door ons geconstateerde aanvullende budgetbehoefte voor vervanging en renovatie geeft de minister aan te verwachten dat met de huidige inzichten het tot nu toe gereserveerde geld voor vervanging en renovatie tot en met 2028 toereikend is. De aanvullende budgetbehoefte als gevolg van het niet-uitkeren van prijsbijstellingen is volgens de minister gedekt uit de investeringsruimte in de begroting.</p>	<p>De minister geeft in haar reactie aan dat zij voor de dekking van de behoefte aan extra budget voor instandhouding van het hoofdvaarwegennet tot en met 2020 diverse maatregelen heeft getroffen. De minister neemt hierbij evenwel de periode tot en met 2028 in ogenschouw. De oplossing voor het budgettekort vindt zij aldus in de periode ná 2020. Dit betekent dat, zoals de minister ook schrijft, met kasschuiven budget uit de periode na 2020 naar voren moet worden gehaald. Wij wijzen erop dat de minister hierbij afhankelijk is van het al dan niet bestaan van budgettaire ruimte op andere onderdelen van het Infrastructuurfonds. Bovendien wordt op deze manier een wissel getrokken op toekomstige budgetten, met als risico dat er opnieuw tekorten ontstaan voor instandhouding.</p>	<p>IenM - Actie is afgerond¹</p>

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de minister van I&M</p> <p>Verbeter informatiehuishouding bij Rijkswaterstaat. Verbeteringen in de informatiehuishouding bij Rijkswaterstaat moeten ertoe leiden dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • actueel inzicht ontstaat in de totale omvang en de kwaliteit van het hoofdvaarwegennet en de bijbehorende objecten; • de omvang en kwaliteit van het hoofdvaarwegennet kan worden gerelateerd aan de beschikbare financiële middelen voor instandhouding van het hoofdvaarwegennet; • verschillende onderhoudsscenario's kunnen worden ontwikkeld. 	<p>De minister doet geen toezegging op deze aanbeveling. Over onze aanbeveling om de informatiehuishouding bij Rijkswaterstaat te verbeteren geeft de minister aan dat Rijkswaterstaat veel inspanning levert om het 'asset management' verder te professionaliseren en dat dit inmiddels vruchten afwerpt. Het volledig implementeren van de gewenste verbeteringen zal nog wel enige tijd vergen en dit heeft de voortdurende aandacht van de minister.</p>	<p>De minister heeft in haar reactie geen concrete maatregelen genoemd die ze zal treffen om de informatiehuishouding van Rijkswaterstaat verder te verbeteren. Dit vinden we zorgelijk, temeer omdat implementatie van verbeteringen tijd kost. Als de strategie van de minister is dat er pas geld aan het instandhoudingsbudget wordt toegevoegd wanneer risico's voldoende zijn 'uitgehard', is het eens te meer van belang dat de informatiehuishouding op orde is, om de juiste beslissing te kunnen nemen.</p>	<p>IeM - Actie is in uitvoering²</p>

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de minister van IenM</p> <p>Wij bevelen de minister van IenM aan, net als in ons rapport over de instandhouding van het hoofdwegennet, om bij Rijkswaterstaat het baten-lastenstelsel volledig in te voeren. Een baten-lastenstelsel werkt disciplinerend en stimuleert een systematische werkwijze doordat er een boekhoudkundige noodzaak ontstaat tot een continue en volledige registratie van de objecten van het hoofdvaarwegennet. Dit geeft Rijkswaterstaat een krachtige impuls bij het op orde brengen van de informatiehuishouding.</p> <p>Een baten-lastenstelsel draagt bovendien bij aan een realistisch beeld van de financiële situatie. Op de balans wordt zichtbaar dat de waarde van de objecten door geleidelijke veroudering terugloopt. Bovendien kan in een baten-lastenstelsel een voorziening voor vervanging en renovatie worden gevormd. Hierdoor ontstaat beter zicht op de benodigde middelen voor instandhouding. Een baten-lastenstelsel draagt daarmee bij aan realistischer ramingen voor vervanging en renovatie en daarmee ook aan meer inzicht in de budgetbehoefte. Dit verbetert de kwaliteit van de besluitvorming, zowel binnen Rijkswaterstaat als bij het ministerie van IenM.</p>	<p>De minister zegt toe onze aanbeveling om het Batenlastenstelsel bij Rijkswaterstaat volledig in te voeren 'te onderzoeken', ze zegt niet toe – zoals wij formuleerden – om het Batenlastenstelsel bij Rijkswaterstaat volledig in te voeren.</p>		<p>IeM - Actie is in uitvoering³</p>

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de minister van I&M</p> <p>Verbeter informatievoorziening parlement. Ook voor het parlement zal de kwaliteit van de informatie bij invoering van een volledig baten-lastenstelsel bij Rijkswaterstaat verbeteren. De middelen die nodig zijn voor de instandhouding van het hoofdvaarwegennet worden immers beter zichtbaar, wat de besluitvorming over de inzet van de middelen uit het Infrastructuurfonds ten goede komt.</p>	<p>De minister doet geen toezegging op deze aanbeveling. Over de informatievoorziening aan het parlement meldt de minister dat sinds 2012 een instandhoudingsbijlage bij de begroting van het Infrastructuurfonds is toegevoegd en dat deze bijlage de afgelopen jaren is aangevuld en verbeterd. Het impulsprogramma uit 2003 is toegevoegd aan het reguliere budget en kan daarom niet meer separaat worden gemonitord, aldus de minister. Over de voortgang van het programma Achterstallig Onderhoud Vaarwegen uit 2009 informeert zij het parlement door jaarlijks een indicatief budget, projectnaam en uitvoeringsperiode te vermelden in haar departementale begroting en jaarverslag.</p>	<p>Wat de informatievoorziening aan het parlement betreft wijst de minister vooral op verbeteringen die de afgelopen jaren al zijn doorgevoerd. Zij gaat niet in op onze aanbeveling om het parlement op korte termijn inzicht te geven in de ontwikkeling van de budgetbehoefte tot en met 2020 en de periode daarna in relatie tot het beschikbare geld. Wij vinden het belangrijk dat het parlement in staat wordt gesteld een eigen afweging te maken tussen aanleg en onderhoud.</p>	<p>IeM - Actie is afgerond⁴</p>

- 1 In de Instandhoudingsbijlage bij de ontwerpbegroting 2018 van het Deltafonds en het Infrastructuurfonds is opgenomen hoeveel budget naar huidig inzicht tot en met 2031 nodig is voor beheer en onderhoud en voor vervanging en renovatie van het hoofdwatersysteem, het hoofdwegennet en het hoofdvaarwegennet. Daarbij is ook aangegeven hoe met eventuele tekorten wordt omgegaan.
- 2 Het up to date brengen en houden van de informatiehuishouding is een continu proces. De stappen die daarin worden gezet worden gemeld in de instandhoudingsbijlage bij de ontwerpbegrotingen van het Infrastructuurfonds en het Deltafonds.
- 3 Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu schaart zich achter de uitkomsten van het rapport van de Adviesgroep Verslaggevingsstelsel Rijksoverheid (AVRo). Als eerste stap vindt nu een verkenning plaats naar waar het toevoegen van baten-lasteninfo bij met name Rijkswaterstaat toegevoegde waarde zou kunnen hebben en waar niet. Dit als voorbereiding van verdere gesprekken daarover met o.a. MinFin en de AR die hierin als regievoerders optreden.
- 4 Deze informatie is opgenomen in de Instandhoudingsbijlage bij de ontwerpbegroting 2018 van het Infrastructuurfonds en het Deltafonds.